

ARVIOITA JA LAINAUKSIA

ALLROUNDTAITELIJA

Markku Piri ei ajattele kiinteissä kategorioissa. Hänen repertuaariinsa kuuluu niin kravatteja kuin villasukkia, lasiojekteja, rooliasuja ja lavastusprojekteja, akvarelleja, valokuvia ja siis jopa aurinkovarjoja. Suomalainen on imennyt itseensä kolmenkymmenen vuoden kuluessa sienen tavoin vaikutteita ympäri maailmaa. Tätä kosmopoliittia ovat vetäneet puoleensa luovuuden keskukset New York, Brasilia, Italia. Elementtejä eri kulttuureista on selvästi näkyvissä Pirin teoksissa. ”Big Applen” rajojaylittävä konseptuaalinen kokeiluillo. Brasilialaisen avantgardin ”Tropicalismo” ja italialaisen muotoilun ”Bellazza”, viimeksimainittu etenkin huiveissa ja maljoissa, jota tuovat mieleen Muranon lasitaiteen.

Markku Piri vastustaa intohimoisesti niitä valheellisia käsityksiä, joiden mukaan pohjoismaalainen muotoilu on pelkästään ”Ikean Billy-estetiikkaa”. Piri on rajojaylittävä värit ja muodot erinomaisesti hallitseva Allroundtaiteilija.

Inge Pett GLOBE kulttuuri- ja taideportaalissa, Berliini, Toukokuu 2012

KAIKENKATTAVAA SITOUTUMISTA KAUNEUTEEN

Minulla oli tilaisuus tutustua Markku Piriin ”Talous ja muotoilu” -seminarissa jonka järjestimme Mataderossa Madridissa DIMAD -järjestön ja Suomen, Hollannin ja Belgian suurlähetystöjen kanssa.

Pirin esitys teki minuun suuren vaikutuksen. Toisten esitysten joukossa, joissa vierailevat suunnittelijat kiillottivat kuvaa omasta tuotannostaan, Markku Piri kertoi nuorten kuulijoiden salintäydelle yleisölle näkemyksensä oman maansa kulttuurista, jotain itsestään ja muotoilusta, esittelemättä lähes ollenkaan omaa tuotantoaan. Lyhyin lausein ja pelkistetyin kuvin hän viestitti meille terävästi: ”Suomen kaltainen vertikaalisten ja valkoisten koivujen maa jättää luovaan ihmiseen jälkensä.” ”Maailma on karkeasti jaettu kahtia, toisilla on runsaasti ruokaa, energiaa, tietoa ja vettä, toisilla näiden puute on selvä.” ”Kauneus on transversaali ja olennainen arvo, joka leikkaa kaiken läpi.” ”Enemmän seksiä muotoiluun.”

Paria päivää myöhemmin minulla oli tilaisuus osallistua Pirin näyttelyn avajaisiin Suomen iberomerkittävissä instituutissa Madridissa. Näyttely osoitti vielä puhetta paremmin Markku Pirin kaikenkattavan sitoutumisen kauneuteen. Loisteliasta värinkäyttöä lasiesineissä ja erityisesti vahvoissa painokankaissa. Kuin orgaanisia räjähdysisiä Gauguinin maalausten maailmasta tai Norsunluurannikon markkinoilta.

Ja ennen kaikkea, mitä suunnittelijana ymmärrän ja arvostan eniten, ja mikä saa minut aina uusiin oman sitoutumisen ammattiimme: suunnittelun ja teknisen taidon välinen harmonia. Ajattelun, tunteen ja toteutuksen välinen. Taiturin käden, terävän älyn ja tuntevan sydämen kautta kulkeva. Harmonia, joka ilmenee erityisesti kankaiden kauneudessa, kankaiden, jotka toteutuakseen tarvitsevat kokenutta teollista tuotantoa samoin kuin ideoita pursuavaa mieltä. Tämä käy ilmi lasitöissä, jotka ovat mahdollisia vain luovan viisauden ja käsityötaidon lyödessä kättä.

Manuel Estrada
graafinen suunnittelija

DIMAD muotoilijajärjestön johtaja, Madrid, marraskuu 2011

ARVIOITA JA LAINAUKSIA

30-V TAITEILIJAJUHLANÄYTTELY, TAMPEREEN TAIDEMUSEO, TR-1 TAIDEHALLI

Poimintoja näyttelykriitikoista:

Markku Pirin tähänastinen elämäntyö on hyvä esimerkki siitä, miten monta eri ilmaisuvälinettä yksi ihminen voi hallita. Hän liikkuu yhtä suvereenisti lasin, tekstiilin, puun, hopean kuin minkä tahansa muun materiaalin parissa.

Tässä mielessä Markku Piri on renessanssimestarien hengenheimolainen, uomo universale, jolle ei täytekakkujenkaan teko ole vierasta.

Häntä ei hirvitä muistuttaa, että aneemisen ja viileän muotoilun maana tunnetulla Suomella on slaavilaiset juurensa. Omissa töissään hän ei ole näitä juuria typistänyt, vaan päästänyt myös slaavilaisen melankolian, värien hehkun ja rytmin näkyviin.

Näyttely on elegantti, viettelevä ja vangitseva. Se on rakennettu tilaan niin, että katsoja pääsee kohtaamaan monipuolisen muotoilijan ja taiteilijan elämäntyön kaikessa rikkaudessaan.

Näyttely sallii illuusion tilasta, jossa juhlietaan... Kun katsoja etenee näyttelyssä, hän pääsee aistimaan värien intensiteetin ja sen, miten eri vuodet ovat asettuneet omiin muotoihinsa ja materiaaleihinsa olkoonpa kyse huonekaluista, koruista, Helsingin yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailuista vuonna 2005, eurooppalaiselle Egerialle suunnitelluista foteetuotteista tai Rekon kenkämallistosta.

Katsokaapa tarkkaan kenkiä. Niissä ei ikä näy eivätkä niitä vuodet paina. Tyyliä ja oletettavasti jalan tyytyväisyyttäkin, siis takaisin tuotantoon.

Kaikki, minkä Markku Piri on tuonut katsojien ulottuville, on alkanut havainnosta ja muistikuvista ja kasvanut olomuotoonsa käten työn tuloksena... Silmän, käsien ja aivojen yhteistyö on monivaiheinen prosessi, jossa kaikki liittyy kaikean.

Tuloksena on kokonaistaideteos, johon katsoja astuu sisään kuin juhlaan.

Maila-Katriina Tuominen, Aamulehti (2009)

KAUNEUDEN VOIMA

Piri on rakentanut ihastuttavan näyttelyn, joka valaa uskoa kauneuden voimaan.
(TR-1 Taidehalli)

Aino Mäki-Mantila, Ilkka (2009)

ARVIOITA JA LAINAUKSIA

INNOITTAVA LUENNOITSIJA

Zeeland järjestää säännöllisesti sisäisiä koulutustilaisuuksia, joihin kutsutaan innostajiksi suomalaisia ja kansainvälisiä huipputyyppejä.

Markku Pirin alustus ”Rakkaudesta työhön ja Intohimosta väreihin” sai hurmi-
oituneen vastaanoton. Esityksen sisältö, näkökulma ja vaikutus meidän vaatimaan
huippuporukkaamme oli napakymppi. Markun esitys innosti meitä kaikkia yhä
parempiin saavutuksiin yhdessä asiakkaidemme kanssa.

Jari Tuovinen (2010), Toimitusjohtaja, Zeeland Oyj

KARITA MATTILAN ”FEVER” -KONSERTIT TAMPERE-TALOSSA

Markku Pirin puvut ja lavastukset tihkuvat
glamouria.

Mari Koppinen, Helsingin Sanomat (2007)

SAARIAHO-CARLSON-PIRI-NAVILLE: ”MAA”, TEATRO OLYMPICO, ROOMA

”Claude Navillen valot, Markku Pirin mielikuvitukselliset lavasteet ja puvut ja Kaija Saariahon ultramoderni musiikki ovat tässä täysin osuvia... Esitys on mitä huolitelluin yksityiskohdissaan ja luo kiehtovia visuaalisia mielikuvia kuin liikkelle lähtenyt abstrakti maalaus... Valokehykset heräävät henkiin tullakseen sitten abstrakteiksi maalaustaiteen mestariteoksiksi ja lopputulos tuntuu asettuvan puolivarjon ja valon, kylmien ja lämpimien sävyjen, talvi- ja kesäilmaston välimaille...”

Lorenzo Tozzi, Il Tempo (1992)

ARVIOITA JA LAINAUKSIA

TOLSTOIN HENKI ILMAN KLISEITÄ

Markku Pirin lavastus ja puvustus ovat tyylipuhtaita ja nykyaikaisia. Ne luovat harkitun, välillä niukoinakin elementein ohikiitävän illuusion suuruudesta ja loisteliaisuudesta, erehlymättä lainkaan tuttuihin kliseisiin. Perinteisen operettirekvisiitan sijasta näemme näyttämöllä aitoa ”tolstoilaisuutta”, asuja, joiden värit ja kuosit ilmentävät käyttäjiensä persoonaa ja henkistä tilaa. Ryhmäkohtaukset rakentuvat kuin harmonisiksi maalauksiksi.

Marja-Liisa Rönkkö, Tyrvään Sanomat (2002)

TAIANOMAINEN KOSKETUS

Markku Pirin töissä on jotain arvoituksellista ja maagista.

Kun kahlaa nopeasti läpi hänen tuotantoaan – niin vaikea kuin onkin vastustaa kiusausta pysähtyä välillä – se tyrmistyttää miellyttävällä tavalla. Kertovatko kaikki kuvat todellakin yhden ainoan taiteilijan ja muotoilijan urasta?

Rodrigo Rodriguez (2009), Italialainen muotoiluyrittäjä

ANNA KARENINA

Valkeakosken Tolstoi-dramatisoinnissa on parasta visuaalisuus. Markku Pirin lavastus ja puvut ovat huolella mietittyä epookkia.

Matti Wacklin, Aamulehti (2002)

ARVIOITA JA LAINAUKSIA

OMISTAUTUMISTA JA INTOA

Työskentely New Yorkissa 1980-luvulla avasi silmät arvostamaan kaikenlaisia osaamista, jopa hurjinta lobbaamista. Nysväämällä ja nyhjäämällä eivät ovet auenneet. Ne eivät myöskään auenneet poikkiraidoilla mustavalkoisesta väriyhdistelmästä puhumattakaan. Menestys vaati osallistumista, antautumista, innostusta, suuntautumista ja hyväntuulisuutta – siis kaikkea sitä, mitä me olemme tottuneet pitämään epäammattimaisena ja ennen kaikkea epäuskottavana

Jukka Oresto (2009)

Projektijohtaja, Lahden ammattikorkeakoulu
Yritys- ja kulttuuritoimiala

SAARINEN, KUKKAPURO, PIRI

Ulf Hård af Segerstadt,

muotoilu- ja arkkitehtuurikriitikko (1984)
Otsikko Svenska Dagbladetissa

IO-V TAITEILIJAJUHLANÄYTTELY,
GALLERIA 25, HELSINKI

Pirin kengät ovat kansainvälistä huippumuotoilua.

Leena Maunula, Helsingin Sanomat (1989)